

- Nota Reactie en Commentaar Natuurbeheerplan Groningen 2023 -

**- Nota Reactie en Commentaar -
Natuurbeheerplan Groningen 2023**

**Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen
21 juni 2022**

Inhoudsopgave

		Blz.
1.	Inleiding	5
2.	Zienswijzen en commentaar	9
Bijlage 1	Overzicht indieners zienswijze	18

1. Inleiding

1.1. Gevolgde procedure

Op 29 maart 2022 hebben wij het Ontwerp Natuurbeheerplan Groningen 2023 vastgesteld. In het Natuurbeheerplan hebben wij vastgelegd waar welke subsidies voor natuur- en landschapsbeheer op basis van het Stelsel voor Natuur en Landschap (SNL) van toepassing zijn.

Het Ontwerp Natuurbeheerplan Groningen 2023 heeft van 7 april t/m 18 mei 2022 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is een ieder in staat gesteld om schriftelijk of mondeling zijn of haar zienswijzen over het ontwerp aan ons kenbaar te maken. De reacties worden in deze Nota Reacties en Commentaar Natuurbeheerplan Groningen 2023 van commentaar voorzien.

1.2. Zienswijzen en adviezen over de Nota Reactie en Commentaar Natuurbeheerplan Groningen 2023

Er zijn in totaal 7 reacties ontvangen, binnen de wettelijke termijn.

1.3 Verdere procedure

Deze nota hebben wij vastgesteld op 21 juni 2022 tezamen met het definitieve Natuurbeheerplan 2023 Groningen. Wij hebben ervoor gekozen om bij de vaststelling van dit Natuurbeheerplan Groningen de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure te volgen. Dat betekent dat belanghebbenden die gereageerd hebben op het Ontwerp of die redelijkerwijs niet verweten kunnen worden dat zij niet eerder gereageerd hebben op het Ontwerp, binnen zes weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit een beroepschrift in kunnen dienen bij de Rechtbank Groningen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 voorzien wij de ingekomen zienswijzen op het Ontwerp Natuurbeheerplan 2023 Groningen van commentaar. In de kolom "Indiener" staat de nummering van de inspraakreacties zoals die in bijlage 1 is opgenomen. De kolom "Zienswijze" bevat de betreffende reactie van de inspreker. Wij hebben ervoor gekozen om deze reactie niet samen te vatten maar zoveel mogelijk letterlijk weer te geven. In de kolom "Commentaar en verwerking" wordt de reactie beantwoord waarbij, indien van toepassing, aangegeven wordt op welke wijze de reactie verwerkt wordt.

In bijlage 1 van deze nota geven wij een overzicht van alle indieners van een zienswijze.

2. Zienswijzen en commentaar

- Nota Reactie en Commentaar Natuurbeheerplan Groningen 2023 -

Indiener	Zienswijze	Commentaar en verwerking
1 - 1	<p>Voor wat betreft het particulier natuurbeheer van een aanvrager van natuurbeheersubsidie te Niebert, ontbreken er enkele beheereenheden op de kaart van het ontwerp natuurbeheerplan voor 2023.</p> <p>Het gaat om een poel en twee beheereenheden houtsingel.</p> <p>Zie voor de situering de bijlage.</p> <p>Is het mogelijk de natuurbeleidskaart voor 2023 aan te vullen met deze ontbrekende beheereenheden?</p> <p>+ kaart</p>	<p>Dit is akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.</p>
2 - 1	<p>Wij hebben een zeer actieve en betrokken beheerder in Zuurdijk.</p> <p>Deze beheerder heeft onder andere de volgende pakketten op zijn bedrijf: Diverse kruidenrijke akkerranden t.b.v. de waterkwaliteit, 4 Wintervoedselvelden, een perceel vogelgraan en een vogelakker met braakstroken.</p> <p>Nu valt één perceel van hem buiten het open akker gebied, zie kaartje.</p> <p>Is het mogelijk om dat perceel toe te voegen? De beheerder zou dat perceel volgend jaar graag inzetten voor een vogelakker met aan de oostkant een wintervoedsel veld.</p> <p>+ kaart</p>	<p>Dit is akkoord. Het perceel zal worden toegevoegd aan het zoekgebied open akker.</p>
3 - 1	<p>Wij hebben de kaart natuurbeheerplan Groningen 2023 bestudeerd en komen tot de conclusie dat niet alle houtsingels en poelen op de kaart staan of onjuist zijn gesitueerd.</p> <p>In de bijlage hebben wij aangegeven waar naar onze mening de verschillen zitten:</p> <ol style="list-style-type: none">1. elzensingel op oostkant van toegangspad; dit betreft een dubbele singel2. elzensingel langs sloot3. elzensingel op oost- en zuidzijde perceel4. elzensingel op oostkant van toegangspad; het betreft hier een dubbele singel.5. elzensingel midden in perceel langs sloot/greppel6. elzensingel langs westkant perceel staat niet volledig aangegeven op de kaart.7. elzensingel loopt even verder door8. poel is niet op de juiste plaats ingetekend. <p>+ kaart</p>	<p>De punten zijn beoordeeld aan de hand van actuele luchtfoto's.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Voorstel is niet akkoord. De kaarten zijn niet aangepast.2. Voorstel is akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.3. Voorstel is akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.4. Voorstel is niet akkoord. De kaarten zijn niet aangepast.5. Voorstel is niet akkoord. De kaarten zijn niet aangepast.6. Voorstel is akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.7. Voorstel is akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.8. Voorstel is akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.

Indiener	Zienswijze	Commentaar en verwerking
4 - 1	<p>Algemeen; verschil topografische kaart / luchtfoto Wij zien veel kleine verschillen tussen de kaart van de provincie en de kaart van Natuurmonumenten. Natuurmonumenten tekent op basis van de Top10NL begrenzing, conform de landelijk afgesproken tekenregels SNL. Wij moeten helaas constateren dat de begrenzingen op de kaart behorende bij het ontwerp-NBP2023 nog niet zijn geactualiseerd/aangepast naar deze tekenregels dan wel naar de meest actuele Top10-kaart. Wij sturen voor uw informatie digitaal als bijlage een Shapefile mee met alle verschillen.</p>	<p>De NBP-kaart is inderdaad niet overal aangepast op de nieuwste Top10NL-kaart. Soms wordt de intekening gedaan op basis van luchtfoto's, wanneer de Top10NL-kaart nog niet beschikbaar is. Dit geldt ook voor het NNN. Binnen het NNN wordt gewerkt aan het aanpassen van de begrenzing aan de (nieuwe) kadastrale kaart.</p>
4 - 2	<p>Piccardthofplas Ten zuiden van de Piccardthofplas ligt een N14.01 Hoog- en Laagveenbos (rode omlijning). Deze ligt binnen het NNN maar is niet opgenomen in het ontwerp-NBP2023. Wij verzoeken u dit bos alsnog op te nemen. + kaart</p>	<p>Voorstel niet akkoord. Buiten het NNN is het aanvragen van beheersubsidie voor nieuwe gebieden niet mogelijk. De kaarten zijn niet aangepast.</p>
4 - 3	<p>Dal van de Ruiten Aa Afgelopen jaar hebben wij een kwaliteitstoets uitgevoerd, en is door Natuurmonumenten en de Provincie een aantal wijzigingen doorgevoerd. Wij verzoeken u alsnog enkele aanpassingen op basis van de uitkomsten van de kwaliteitstoets door te voeren in het NBP2023.</p> <p><i>Doezekamp en Eemboerveld</i> 1. Bosjes op de heide (Doezekamp) – Wij verzoeken u het beheertype N15.02 (dennen-, eiken-, en beukenbos) te wijzigen naar N14.03 (haagbeuken- en essenbos) en een stukje N12.02 (kruiden- en faunarijk grasland) te wijzigen naar N15.02 (dennen-, eiken-, en beukenbos). 2. Eemboerveld – Wij verzoeken u het beheertype N14.02 (hoog- en laagveenbos) aan te passen naar N06.05 (zwak gebufferd ven) op basis van het openwateroppervlak. + kaart</p> <p><i>Liefstingsbroek</i> Op basis van de vegetatiekartering zijn aanpassingen gedaan aan de beheertypen van het Liefstingsbroek. Er zijn echter nog een paar kleine aanpassingen wenselijk. In de kaart van het ontwerp-NBP2023 ligt bij de Grote weide nog een smalle strook N10.02 (vochtig hooiland), dit zou N10.01 (nat schraalland) moeten</p>	<p>1. Voorstel is akkoord, beheer- en ambitiekaart zijn aangepast. 2. Voorstel is akkoord, beheer- en ambitiekaart zijn aangepast.</p> <p>Voorstel akkoord, beheer- en ambitiekaart zijn aangepast.</p>

Indiener **Zienswijze**

zijn. Aan de noordwestzijde ligt een randje N14.03 (haagbeuken- en essenbos) op de overgang van het bos N15.02 (dennen-, eiken-, beukenbos) naar N12.02 (kruiden- en faunarijkgasland). Wij verzoeken u deze samen te voegen met het N15.02 type (dennen-, eiken-, beukenbos).

Herbegrenzing NNN

De herbegrenzing lijkt reeds plaats gevonden te zijn op de NNN-kaart, echter zijn deze percelen niet opgenomen in het ontwerp Natuurbeheerplan 2023. Wij verzoeken u hier alsnog voor te zorgdragen.

Veensel

Onze eigendommen in het Veensel zijn nog steeds niet begrensd. Wij verzoeken u hier alsnog voor te zorgdragen. Het betreffen de hieronder rood omlijnende percelen.
+ kaart

Oosteresch

Ook op de Oosteresch is nog een perceel (rode omlijning) niet opgenomen in het ontwerp-NBP2023, wel in NNN. Wij verzoeken u dit perceel alsnog op te nemen.
+ kaart

Grasland perceel

Het onderstaande graslandperceel (binnen de rode omlijning is noch in het NNN noch in het ontwerp NBP2023 opgenomen. Wij verzoeken u hiervoor alsnog zorg te dragen.
+ kaart

De Bril

Een deel van het N14.02 (hoog- en laagveenbos) betreft N05.03 (veenmoeras). Wij verzoeken u dit beheertype aan te passen in het NBP2023.
+ kaart

4 - 4

Westerbroek

Wij verzoeken u de contouren van het laagveenbos en het veenmoeras te

Commentaar en verwerking

De nieuwe begrenzing van het NNN wordt in het natuurbeheerplan opgenomen nadat deze definitief is vastgesteld in de POV (gebeurt ná vaststelling van het Natuurbeheerplan 2023). Eventuele aanpassingen ivm met de SNL-aanvraag voor 2023 zullen wij apart met RVO regelen.

De nieuwe begrenzing van het NNN wordt in het natuurbeheerplan opgenomen nadat deze definitief is vastgesteld in de POV (gebeurt ná vaststelling van het Natuurbeheerplan 2023). Eventuele aanpassingen ivm met de SNL-aanvraag voor 2023 zullen wij apart met RVO regelen.

Voorstel is niet akkoord. Binnen NNN-beheergebied kan geen SNL-beheersubsidie worden aangevraagd. De kaarten zijn niet aangepast.

Begrenzing van het NNN gebeurt in het kader van de POV. Het Natuurbeheerplan is daaropvolgend. Wij zullen uw verzoek tot begrenzing te zijner tijd beoordelen.

Voorstel is akkoord, de kaarten zijn hierop aangepast.

Voorstellen binnen het NNN zijn akkoord, de kaarten zijn hierop

Indiener	Zienswijze	Commentaar en verwerking
	<p>optimaliseren aan de hand van de kaart in de shapefile-bijlage. De huidige kaart behorende bij het ontwerp-NBP2023 is niet accuraat. + kaart</p>	<p>aangepast. Voorstellen buiten het NNN zijn afgewezen. Buiten het NNN is het aanvragen van beheersubsidie voor nieuwe gebieden niet mogelijk. Kaarten zijn op dat punt niet aangepast.</p>
4 - 5	<p>NO-Groningen <i>Meneersweg</i> Hier is op de kaart een opvallend gaatje te zien dat ten onrechte niet is meegetekend. Wij verzoeken u hiervoor alsnog zorg te dragen. + kaart</p> <p><i>Spieksterbos (Spijk)</i> Het bosje binnen de rode omlijning is ten onrechte niet begrensd in het ontwerp-NBP. Wij verzoeken u hiervoor alsnog zorg voor te dragen. + kaart</p>	<p>Het voorstel is akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.</p> <p>Begrenzing van het Spieksterbos als Overig bos- en natuurgebied is opgenomen in de voorgenomen wijzigingen van kaart 6 van de POV. De begrenzing wordt overgenomen in het natuurbeheerplan na vaststelling in de POV (gebeurt ná vaststelling van het Natuurbeheerplan 2023). Het aanvragen van SNL-beheersubsidie zal echter niet mogelijk zijn omdat het een (nieuw) gebied buiten het NNN betreft.</p>
4 - 6	<p>Noordlaarderbos De kaart van Natuurmonumenten op basis de Top10NL-begrenzing laat verschillen zien met de provinciale kaart. Dit zal het gevolg zijn van het feit dat de provincie van een luchtfoto uitgaat. Overigens is de onderste rode lijn in de kaart van het ontwerp-NBP2023 ten onrechte niet doorgetrokken tot aan de provinciale grens. Wij verzoeken u het NNN aan te laten sluiten op het NNN van Drenthe.</p>	<p>De NBP-kaart is inderdaad niet overal aangepast op de nieuwste Top10NL-kaart. Zie de beantwoording bij 4 - 1.</p> <p>De wijziging in de provinciegrens en daarmee het NNN ter plekke is ook opgenomen in de voorgenomen wijzigingen van het NNN in de POV. De begrenzing wordt overgenomen in het natuurbeheerplan na vaststelling in de POV (gebeurt ná vaststelling van het Natuurbeheerplan 2023). Eventuele aanpassingen ivm met de SNL-aanvraag voor 2023 zullen wij apart met RVO regelen.</p>
4 - 7	<p>Uithuizerwad De nieuwe inrichtingen zijn nog niet ingetekend op de kaart van NBP2023. Wij</p>	<p>Voorstel niet akkoord. Buiten het NNN is het aanvragen van</p>

Indiener Zienswijze

verzoeken u hiervoor alsnog zorg te dragen.
Wij verzoeken u het beheertypetype van de dijken N12.02 (kruiden- en faunarijk grasland) te wijzingen naar N12.01 (bloemdijk).
Wij verzoeken u het beheertype van de hier aanwezige akker, N12.02 (kruiden- en faunarijk grasland) te wijzigen naar N12.05 (kruiden- en faunarijke akker). Deze akker behoort wel tot het NNN, maar is niet opgenomen in het ontwerp-NBP2023.
Wij verzoeken u hiervoor alsnog zorg te dragen.

4 - 8

Kardinge

Kardinge is nu niet begrensd binnen het NNN. Door de realisering van Kardings ontzet, maar ook door de toekomstige aanleg van het perceel met natuurbegraven – als stapsteen naar het Reitdiep - krijgt Kardinge een steeds prominentere rol binnen het Groningse natuurnetwerk. Kardinge verdient het ons inziens daarom alsnog opgenomen te worden binnen het Groningse NNN.

5 - 1

In het Zuidelijk Westerkwartier wordt hard gewerkt aan de realisatie van het NNN en waterberging. Hierdoor hebben een aantal terreinen van Staatsbosbeheer een nieuwe inrichting gekregen. Voor de Driepolders, Polder de Dijken en Bakkerom, komen hierdoor de natuurbeheertypen in het NBP 2023 niet overeen met de werkelijkheid buiten. Zo is er bijvoorbeeld nog veel weidevogelgrasland aangegeven. Hoewel Staatsbosbeheer op deze terreinen een lopende SNL-beschikking heeft is het goed vanwege deze grootschalige herinrichting het NBP aan te passen, zodat deze weer de aanwezige beheertypen buiten weergeeft. Omdat gebieden als de Otter- en Bevervallei deels anders zijn ingericht dan eerst bedacht en de natuur zich de komende tijd volop gaat ontwikkelen, vraagt het bepalen van het meest passende beheertype nog tijd en afstemming.

1. Staatsbosbeheer vraagt u om in overleg met ons, te komen tot passende natuurbeheertypen (en ambitie op de ambitiekaart) op deze locaties.
2. Ook vragen wij met ons in gesprek te gaan over de financiering van het beheer. De lopende SNL-beschikking is vanwege de gewijzigde inrichting niet toereikend. Het afgelopen jaar zijn er mede door deze realisatie van het NNN diverse natuurterreinen aan Staatsbosbeheer overgedragen. Deze terreinen zijn nog niet van een (passend) natuurbeheertype voorzien.
3. In de bijlage ziet u om welke percelen het gaat.
+ kaart

Commentaar en verwerking

beheersubsidie voor nieuwe gebieden niet mogelijk. De kaarten zijn niet aangepast.

Begrenzing van het NNN gebeurt in het kader van de POV. Het Natuurbeheerplan is daaropvolgend. Wij zullen uw verzoek tot begrenzing te zijner tijd beoordelen.

1. Het overleg over passende natuurbeheertypen vindt plaats in het lopende inrichtingsproces.
2. Wij beschouwen dit niet als een reactie op het natuurbeheerplan en zullen hierop apart reageren.

3. Eén perceel ligt buiten het NNN. Buiten het NNN is het aanvragen van beheersubsidie voor nieuwe gebieden niet mogelijk. De kaarten zijn voor dit perceel niet aangepast.

Indiener	Zienswijze	Commentaar en verwerking
6 - 1	<p>Er zitten 2 terreinen in de zienswijze. Ten tijde van de wijzigingsronde in januari waren deze terreinen nog niet bij ons bekend. In het gdb-bestand wordt per voorstel het huidige type, voorgestelde type en een toelichting gegeven. Van beide terreinen is ook een pdf bijgevoegd met daarop de voorgestelde beheertypes.</p> <p>Aanvrager natuurbeheersubsidie (via Bosgroep) Verzoek om de percelen van deze aanvrager aan te passen op de natuurbeheerplankaart. + kaart</p>	<p>Voor de overige percelen, binnen het NNN, is het voorstel akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.</p> <p>Het voorstel is akkoord. De kaarten zijn hierop aangepast.</p>
6 - 2	<p>Meersch Een deel van de wijzigingsvoorstellen bij Meersch Paterswolde omvat ook een voorstel om het NNN aangrenzend uit te breiden. Korte toelichting hierop: Tijdens een veldbezoek (d.d. 10.05.2022) aan het Meersch Paterswolde heeft onze ecooloog geconstateerd dat er goed ontwikkelde terreinen grenzen aan de NNN. <i>“De bossen langs het Noord-Willemskanaal zijn goed ontwikkelt en sluiten goed aan op het huidige NNN. De percelen worden beperkt/natuurlijk beheert. N14.02 zou hier het beste passen. Hoofdboomsoorten zijn: Els, Wilg, Berk Ook de graslanden in dit gebied vormen een mooie aanvulling op het NNN. De percelen zijn namelijk al goed ontwikkelt en de bosschages idem.”</i> Gezien alle ontwikkelingen rondom het Paterswoldsemeer lijkt het waardevol om deze terreinen op te nemen binnen de NNN. Mocht u hierover meer willen weten, dan zijn wij graag bereid e.e.a. toe te lichten.</p>	<p>Begrenzing van het NNN gebeurt in het kader van de POV. Het Natuurbeheerplan is daaropvolgend. Wij zullen uw verzoek tot begrenzing te zijner tijd beoordelen. Overigens komen Samenwerkingsverbanden van gemeenten alleen in aanmerking voor de SNL-beheersubsidie, voor zover dit al wordt ontvangen (=continuering van bestaande subsidie). Daar is hier geen sprake van. Er kan bij eventuele begrenzing geen nieuwe beheersubsidie worden aangevraagd. Zie ook 6 - 3 (voorstel toekennen beheertypen)</p>

Indiener	Zienswijze	Commentaar en verwerking
6 - 3	Meerschop + kaart met voorstel voor toekennen beheertypen	Het voorstel tot toekennen van beheertypen wordt afgewezen. Het Meerschop kan op grond van artikel 2.1 van de SNL-regeling 2016 alleen subsidie aanvragen voor natuurterreinen waarvoor al subsidie wordt ontvangen op basis van SNL-regeling 2016. Dat is hier niet het geval. Er kan daarom geen nieuwe subsidie worden aangevraagd. De kaarten zijn niet aangepast.
7 - 1	<p>In het Ontwerp Natuurbeheerplan Groningen, leefgebied Open Akker staat nu dat beheerde randen minimaal 9 meter breed moeten zijn. Graag zouden we (3 tot 9 meterse) randen langs wijken willen openstellen voor agrarisch natuurbeheer Leefgebied Open Akker, mits ze aan weerszijde van de wijk liggen. In het akkervogel actieplan staat dit voorstel ook omschreven om het bestaande beheer uit te breiden en te verbeteren.</p> <p>Op dit moment is er nog veel onduidelijkheid over ANLb budget, beheerpakketten en het nieuwe GLB. In het Ontwerp Natuurbeheerplan, Leefgebied Open Akker wordt geschreven over 'het na te streven oppervlakte-aandeel van akkervogelbeheer in een kerngebied van minimaal 5%' en over 'beheerclusters'. Doordat er op dit moment nog heel veel onduidelijkheid is over de instapeis (conditionaliteit) van het nieuwe GLB, is het ook nog niet duidelijk welke huidige ANLb deelnemers nog agrarisch natuurbeheer in 2023 kunnen of willen afsluiten. Het zou mooi zijn als de collectieven ook bepaalde eco-activiteiten mee zouden mogen tellen voor het vormen van clusters.</p> <p>Doordat de conditionaliteitseisen voor de akkerbouw in Noordoost Groningen zwaar zijn, kan het zijn dat veel akkerbouwers afhaken en daardoor geen agrarisch natuurbeheer (ANLb) meer kunnen aanvragen.</p>	<p>We onderschrijven het voorstel zoals beschreven in het Actieplan akkervogels. Dat wil zeggen dat bij veenkoloniale wijken een rand van minimaal 6 meter aan weerszijden van de watergang mogelijk is (dus 2 x 6 meter).</p> <p>De tekst van het Natuurbeheerplan is hierop aangepast (hfdst. 4.3.2).</p> <p>Op dit moment is de lijst van mogelijke eco-activiteiten nog niet definitief bekend. Verder bestaan er nog andere onduidelijkheden, zoals over de toelaatbaarheid volgens het RVO van het toevoegen van deze activiteiten als onderdeel van het 5% aandeel; de ecologische effecten van de eco-activiteiten en de looptijd van deze activiteiten. Al met al vinden wij het momenteel nog niet mogelijk om een goed oordeel te vormen over dit verzoek. Wel willen wij in een later jaar, als er meer duidelijkheid is over de genoemde punten, opnieuw bekijken of het mee laten tellen van eco-activiteiten wenselijk en zinvol is.</p>

Bijlage 1 Overzicht indieners zienswijze

- 1 Indiener zienswijze 1 (ingekomen 14 april 2022)
Adviseur, adresgegevens bekend
- 2 Indiener zienswijze 2 (ingekomen 4 mei 2022)
Collectief Midden Groningen, Hoofdweg 88F, 9621 AN Slochteren
- 3 Indiener zienswijze 3 (ingekomen 10 mei 2022)
Stichting de Dotterbloem, adresgegevens bekend
- 4 Indiener zienswijze 4 (ingekomen 16 mei 2022)
Natuurmonumenten, Postbus 2166, 3800 CD Amersfoort
- 5 Indiener zienswijze 5 (ingekomen 17 mei 2022)
Staatsbosbeheer, Postbus 333, 9700 AH Groningen
- 6 Indiener zienswijze 6 (ingekomen 17 mei 2022)
Coöperatie Bosgroep Noord-Oost Nederland, Balkeweg 48a, 7738 PB Witharen
- 7 Indiener zienswijze 7 (ingekomen 18 mei 2022)
Agrarische Natuurvereniging Oost-Groningen, Beatrixstraat 13, 9541 CC Vlagtwedde